

Meer Kansen voor Alleenstaande Ouders in Lokaal Beleid

Alleenstaande ouders vormen een groeiende groep in de samenleving. In 1977 had 34,8% van de arme huishoudens een vrouw aan het hoofd. Twintig jaar later gold dat voor 55,7%. De groep alleenstaande ouders omvat volgens het CBS inmiddels bijna een half miljoen huishoudens. In 83% van de eenoudergezinnen is de ouder een vrouw. Ruim de helft van deze eenoudergezinnen heeft een laag inkomen.

Onder eenoudergezinnen van zwarte, migranten en vluchtelingenvrouwen is het percentage lage inkomens zelfs 60%. Eenoudergezinnen met een bijstands-, werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben een hoog armoede risico: bijna 80% van deze eenoudergezinnen heeft een laag inkomen. Maar ook eenoudergezinnen met inkomen uit arbeid hebben relatief vaak een laag inkomen: namelijk 22%.

In het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is het van groot belang om juist de verbetering van inkomens- en arbeidsmarktpositie van alleenstaande ouders een centrale plaats te geven.

De FNV Vrouwenbond doet dit in samenwerking met de FNV binnen het project 'Meer kansen voor Alleenstaande Ouders'. Binnen dit project hebben we geïnventariseerd welke belemmeringen alleenstaande ouders ondervinden en welke oplossingen zij zelf zien om hun werk- en inkomenspositie te verbeteren. Daarbij kwamen voor het lokale beleid de volgende prioriteiten naar voren om armoede onder gezinnen van alleenstaande ouders effectief tegen te gaan.

Ontwikkel specifiek beleid voor alleenstaand ouderschap:

Creëer toegankelijke informatievoorziening

- a. Zorg voor één advies- en informatiepunt rond inkomen, schuldhulpverlening, budgettering, scholing, werk, kinderopvang en alle overige voorzieningen voor alleenstaande ouders (met of zonder betaald werk) in iedere gemeente met een ombudsteam van alleenstaande ouders.
- b. Koppel het adviespunt aan een bestaande locatie in de buurt (met kennis van sociale kaart). Bijvoorbeeld een wijksteunpunt: waar iedereen welkom is.
- c. Verzamel alle informatie (inclusief alleenstaande ouders regelingen) over het thema alleenstaand ouderschap en maak deze zichtbaar via de website
- d. Toets en informeer bij 1ste contact/intake Sociale Dienst meteen over alle voorzieningen. Eén aanvraag: toets, intake en formulier.
- e. Zorg voor eenvoudigere formulieren, in eenvoudiger Nederlands
- f. Leg vanuit de gemeente contact met bedrijven waar relatief veel vrouwen werken met een slechte inkomenspositie om voorlichting te geven over inkomensondersteunende maatregelen. Te denken valt aan thuiszorginstellingen, callcentra, schoonmaak-bedrijven, sociale werkvoorziening. De gemeente Weert en Tilburg hebben al ervaringen met dit soort bedrijfsbezoeken.
- g. Overleg met andere organisaties voor zoveel mogelijk eenduidigheid in uitingen (onderling feedback) en check vanuit bijvoorbeeld formulierenbrigade.
- h. Verbeter en vereenvoudig de klachtenprocedure
- i. Adverteer voor de 1ste stap in huis-aan-huis bladen: waar moet je zijn voor hulp/info (ook in diverse talen).

Benut deskundigheid alleenstaande ouder(s)

- a. Richt een klankbordgroep op van ervaringsdeskundige alleenstaande ouders dat gevraagd en ongevraagd beleidsmakers en –uitvoerders adviseert n.a.v. klachten en aanbevelingen uit de dagelijkse praktijk.
- b. Installeer een ervaringsdeskundige als assistent in de ontvangstruimte van de sociale dienst
- c. Investeer in een ombudsteam van alleenstaande ouders dat als vraagbaak kan dienen voor andere alleenstaande ouders.

Empowerende bejegening alleenstaande ouder(s)

- a. Geloof in de deskundigheid en mogelijkheden van alleenstaande ouders en start met het serieus nemen van de wensen en ideeën van hen over het combineren van betaald werk en de zorg voor kinderen.
- b. Stel een training voor casemanagers en werkcoaches verplicht om daadwerkelijk inzicht te krijgen in de positie van alleenstaande ouders en begrip voor de mogelijkheden van de combinatie arbeid & zorg, zodat zij hun cliënten op gepaste en effectieve manier bejegenen.
- c. Ontwikkel gerichte belangstelling en aandacht voor cliënt bij casemanager
- d. Genereer (meer) tijd om te investeren in kennismaking, persoon, geschiedenis, gezinssituatie etc oftewel ken uw cliënt.
- e. Stimuleer een menselijkere opstelling bij de medewerkers van de sociale dienst.
- f. Stimuleer hen vertrouwen te winnen, de tijd te nemen en te doen wat ze afspreken.
- g. Laat medewerkers meedraaien met het spreekuur van minimaorganisaties, Voedselbank e.d..

Optimaliseer combinatie werk en zorg

- a. Zorg voor meer locaties/ plekken voor kinderopvang, bijvoorbeeld via meervoudig gebruik. Neem dit mee bij toekomstige nieuwbouwprojecten.
- b. Onderzoek of er vanuit de vrijwilligerscentrale een oppascentrale opgezet kan worden.
- c. Organiseer in iedere stad of dorp binnen de gemeente een oppascentrale die alleenstaande ouders dag en nacht kunnen bellen in geval van calamiteiten tegen een betaalbaar inkomensafhankelijk tarief.
- d. Stimuleer kinderopvang binnen bedrijven.
- e. Neem ook verantwoordelijkheid voor het faciliteren van kinderopvang voor werkende alleenstaande ouders met een laag inkomen zodat zij hun werk kunnen volhouden.

Biedt scholingskansen op maat aan

- a. Geef alleenstaande ouders de kans om via beroepsopleiding en training een zo hoog mogelijk opleidingsniveau (via BBL, maar ook op HBO-niveau) te bereiken waardoor zij een optimale kans hebben op een goed betaalde baan waardoor zij met hun kinderen duurzaam uit de armoede komen.
- b. Biedt alleenstaande ouders een EVC-traject aan, bijvoorbeeld EVC onbetaalde zorgarbeid van de FNV vrouwenbond
- c. Biedt opleidingen op maat aan die rekening houden met handicaps
- d. Treedt in overleg met scholingsinstellingen om te komen tot een aanbod van scholing dat is aangepast aan de situatie van werkende alleenstaande ouders.

Creëer (meer) economische zelfstandigheid

- a. Zorg dat alleenstaande ouders met een (deeltijd)baan er netto in inkomen op vooruitgaan en uitbreiden van uren wordt beloond. Verstrek een premie bovenop

